

SISÄLLYSLUETTELO

Keskusvaalilautakunta pöytäkirja 20.09.2023

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 § Keskusvaalilautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaesitys 2024–2027	3
- Keskusvaalilautakunta TS 2024 ja TA 2024-2027	5
3 § Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2024 presidentinvaalissa	8
- Presidentinvaalin 2024 vaalipäivän äänestyspaikat	11
- Presidentinvaalin 2024 yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat	13
- Oikeusministeriön kirje 2.6.2023	15
4 § Uuden varavaltuutetun määrääminen Perussuomalaisille ja Kansalliselle Kokoomukselle	42
5 § Pöytäkirjan tarkastaminen	44
6 § Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	45
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	46

Keskusvaalilautakunta kokous

Aika 20.9.2023 klo 17.00–17.46

Paikka Kaupungintalo nh. Pakkala, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	
Kärki Niilo, pj	X
Pirjetä Matti, vpj	X (etänä)
Päivinen Tiina-Maaria	X
Hägglom Laura	
Hirvonen Juha	X
Varajäsenet	
Ropponen Johanna	
Honkonen Jaana	
Ratinen Marko	
Lanaeus Mona	X
Kesänen Tiina	
Nieminen Pekka	
Rantalainen Lauri	
Rahikka Janne	
Aho Petri	
Vuosalmi-Aho Tiina	
Tilander Liisa	
Muut osallistujat	
Kolju Niina, esittelijä	X
Puikkonen, pöytäkirjanpitäjä	X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Niilo Kärki

Pöytäkirjanpitäjä Niina Puikkonen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 20.9.2023, Tikkurila

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 22.9.2023, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 1

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Keskusvaalilautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaesitys 2024–2027

VD/5471/02.01.00.00/2023

NK/NK

Vaalitoimisto on valmistellut yhteistyössä kaupungin talousohjauksen kanssa ja sen antaman ohjeistuksen mukaisesti keskusvaalilautakunnan esityksen talousarvioksi vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmaksi 2024–2027. Esitys on osittain valmisteltu aikaisempien vaalien toteutuneiden kustannusten perusteella. Keskusvaalilautakunnan budjetissa huomioidaan esimerkiksi tarvittavien resurssien palkkaaminen sekä tarvittavien koulutusten järjestäminen.

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaali sekä europarlamenttivaalit, joihin valmistautuminen aloitetaan tämän vuoden puolella. Vuonna 2025 huhtikuussa järjestetään ensimmäistä kertaa samanaikaisesti sekä kuntavaalit että aluevaalit. Vaalien yhdistämisen takia myös näiden vaalien järjestämisen suunnittelu ja valmistelut on tarpeen aloittaa riittävän hyvissä ajoin vuonna 2024. Vaalien järjestämisen suunnitteluun palkataan vaalikoordinaattori. Päättäessä viime eduskuntavaalien äänestyspaikoista, kaupunginhallitus jätti asiaan pöytäkirjalausuman, jossa se edellyttää, että kuntavaaleissa 2025 kaupunki toteuttaa kokeilun vaalibussin käytöstä. Myös kiertävän äänestyspaikan toteutuksen suunnitteluun on tarkoitus palkata vaalityöntekijä ja vaalibussin kustannuksista esitetään erikseen talousarvioon määrärahaa. Vuodelle 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja, mutta silloin aloitetaan vuonna 2027 järjestettävien eduskuntavaalien suunnittelu.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa kertakorvauksen määrä oli 2,4 euroa jokaiselta lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin otetulta kunnan asukkaalta. Aluevaaleista kunnalle aiheutuvista ylimääräisiä kustannuksia vastaa hyvinvointialue.

Vaalitoimiston päällikkö selostaa talousarvioesitystä kokouksessa.

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 2

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva keskusvaalilautakunnan esitys vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024–2027 taloussuunnitelmaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Keskusvaalilautakunta TA 2024 ja TS 2024-2027

Täytäntöönpano: Tiedoksi taloussuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5598621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Keskusvaalilautakunta TS 2024 ja TA 2024-2027

		Talousarvio 2024		Talousarvio 2025		Talousarvio 2026	Talousarvio 2027
	Tulosyksik	101020000	101030000	101010000	101040000	101020000	101020000
		Valtiolliset vaalit	Europarlamenttiva	Kuntavaalit	Aluevaalit	Valtiolliset vaalit	Valtiolliset vaalit
	Pääöstaso	100	100	100	100	100	100
Pääkirjatili		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
[-] Kunnan sisäinen tulo	ZKS	-983 000,00	-492 000,00	-845 000,00	-495 000,00	-130 000,00	-495 000,00
[-] TUOSLASKELMA	ZKS 106	-983 000,00	-492 000,00	-845 000,00	-495 000,00	-130 000,00	-495 000,00
[-] TILIKAUDEN TULOS	ZKS 107	-983 000,00	-492 000,00	-845 000,00	-495 000,00	-130 000,00	-495 000,00
[-] VUOSIKATE	ZKS 109	-983 000,00	-492 000,00	-845 000,00	-495 000,00	-130 000,00	-495 000,00
[-] TOIMINTAKATE	ZKS 115	-983 000,00	-492 000,00	-845 000,00	-495 000,00	-130 000,00	-495 000,00
[-] TOIMINTATUOTOT	ZKS 119	700 000,00	350 000,00		350 000,00		350 000,00
[-] TUET JA AVUSTUKSET	ZKS 125	700 000,00	350 000,00		350 000,00		350 000,00
[-] Muut tuet ja avustuk	ZKS 154	700 000,00	350 000,00		350 000,00		350 000,00
Muut valtiolta saadu	333310	700 000,00	350 000,00		350 000,00		350 000,00
[-] TOIMINTAKULUT	ZKS 122	-1 683 000,00	-842 000,00	-845 000,00	-845 000,00	-130 000,00	-845 000,00
[-] HENKILÖSTÖKULUT	ZKS 140	-1 400 000,00	-700 000,00	-703 000,00	-703 000,00	-100 000,00	-703 000,00
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 145	-1 224 661,98	-612 330,95	-703 000,00	-703 000,00	-100 000,00	-703 000,00
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 149	-1 224 661,98	-612 330,95	-703 000,00	-703 000,00	-100 000,00	-703 000,00
[-] Maksetut palkat ja p	ZKS 179	-1 230 834,78	-615 417,35	-703 000,00	-703 000,00	-100 000,00	-703 000,00
Kokouspalkkiot	400001	-514 000,00	-257 000,00				
Kuukausipalkkaiset	400002	-100 000,00	-50 000,00				
Tilapäiset viranhalt	400003	-350 223,55	-175 111,73	-703 000,00	-703 000,00	-100 000,00	-703 000,00
Erilliskorvaukset	400009	-240 000,00	-120 000,00				
Lomaraha	400011	-22 611,23	-11 305,62				
Virkamiesten kokousp	400012	-2 000,00	-1 000,00				
Ansionmenetys	400029	-2 000,00	-1 000,00				
[-] Henkilöstökorvaukset	ZKS 181	6 172,80	3 086,40				
Sairausvakuutuskorva	423000	6 172,80	3 086,40				

[-] Henkilösivukulut	ZKS 146	-175 338,02	-87 669,05				
[-] Eläkekulut	ZKS 147	-145 589,18	-72 794,59				
Kuel-maksut	410000	-145 589,18	-72 794,59				
[-] Muut henkilösivukulu	ZKS 153	-29 748,84	-14 874,46				
Työttömyysvakuutusma	416000	-15 412,00	-7 706,01				
Tapaturmavakuutusmak	417050	-2 867,39	-1 433,70				
Taloudellinen tuki	417060	-501,83	-250,93				
Muut sosiaalivakuutu	418000	-10 967,62	-5 483,82				
[-] PALVELUJEN OSTOT	ZKS 141	-160 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00		-80 000,00
[-] Muiden palvelujen os	ZKS 150	-160 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00		-80 000,00
[-] ICT-palvelut	ZKS 188	-7 000,00	-7 000,00				
Puhelimien kk-m ja l	436024	-4 000,00	-4 000,00				
Tietoliikennepalvelu	486050	-3 000,00	-3 000,00				
[-] Työvoiman vuokraus	ZKS 190	-1 200,00	-1 200,00				
Ostetut henkilöstöpa	434003	-1 200,00	-1 200,00				
Ost.henk.palv./Seure	434005						
[-] Painatukset, ilmoitu	ZKS 191	-14 000,00	-14 000,00				
Painatukset ja kopi	435011	-4 000,00	-4 000,00				
Ilmoitukset	435012	-6 000,00					
Mainonta	435013	-4 000,00					
Ilmoitukset	904612		-6 000,00				
Mainonta	904613		-4 000,00				
[-] Posti- ja kuriiripalv	ZKS 192	-1 000,00	-1 000,00				
Posti- ja kuriiripal	436021	-1 000,00	-1 000,00				
[-] Puhtaanapito- ja pes	ZKS 194	-3 000,00	-3 000,00				
Jätteenkäsittelymaks	438046	-1 000,00	-1 000,00				
Siivouspalvelujen os	447083	-2 000,00	-2 000,00				
[-] Majoitus- ja ravitse	ZKS 207	-6 000,00	-6 000,00				
Ruokailupalvelut	441084	-4 000,00	-4 000,00				
Tilauspalvelut	441085	-2 000,00	-2 000,00				
[-] Matkustus- ja kuljet	ZKS 208	-15 500,00	-15 500,00				
Muut matkustus- ja ku	442094	-15 000,00	-15 000,00				
Työntekijöiden taksi	442096	-500,00	-500,00				

[-] Muut palvelut	ZKS 213	-112 300,00	-32 300,00	-80 000,00	-80 000,00		-80 000,00
Muiden palvelujen os	447053	-110 300,00	-30 300,00	-80 000,00	-80 000,00		-80 000,00
Henkilökunnan palkit	447054	-2 000,00	-2 000,00				
[-] AINEET, TARVIKKEET J	ZKS 142	-100 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-30 000,00	-50 000,00
[-] Toimisto- ja kouluta	ZKS 197	-6 000,00	-6 000,00				
Toimistotarvikkeet	450010	-3 000,00	-3 000,00				
Atk-tarvikkeet	450030	-3 000,00	-3 000,00				
[-] Elintarvikkeet	ZKS 199	-8 000,00	-8 000,00				
Elintarv/Taloustarv	452000	-8 000,00	-8 000,00				
[-] Kalusto (hankinnat i	ZKS 224	-23 000,00	-23 000,00				
Työkone-, kalusto- j	458061	-3 000,00	-3 000,00				
Atk-kalusto- ja lait	458062	-20 000,00	-20 000,00				
[-] Muu materiaali	ZKS 226	-63 000,00	-13 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-30 000,00	-50 000,00
Muu materiaali	460089	-63 000,00	-13 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-30 000,00	-50 000,00
[-] MUUT TOIMINTAKULUT	ZKS 144	-23 000,00	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00		-12 000,00
[-] Vuokrakulut	ZKS 151	-23 000,00	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00		-12 000,00
[-] Koneiden ja laitteid	ZKS 221	-3 000,00	-3 000,00				
Autojen vuokrat	486040	-3 000,00	-3 000,00				
[-] Muut vuokrat	ZKS 222	-20 000,00	-9 000,00	-12 000,00	-12 000,00		-12 000,00
Muut vuokrat	486080	-20 000,00	-9 000,00	-12 000,00	-12 000,00		-12 000,00

3 §

Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2024 presidentinvaalissa

VD/5473/00.00.00.01/2023

NK/NK

Vaalipäivän äänestys toimitetaan äänestysalueittain. Vantaalla äänestysalueita on 68 (kv 18.5.2020 § 3). Vaalilain mukaan vaalipäivän äänestyspaikoista kunnassa päättää kaupunginhallitus. Vaalipäivä on 28.1.2024 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä on 11.2.2024. Toinen vaali järjestetään, mikäli yksikään ehdokkaista ei ole saanut ensimmäisessä vaalissa yli puolet annetuista äänistä. Äänestysaika vaalipäivän äänestyspaikoissa on klo 09.00–20.00.

Kaupunginhallitus päättää myös yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä niiden äänestysajoista. Kunta voi järjestää ennakkoäänestyksen kunnassa sijaitsevilla postikonttoreilla tai kunnan virastoissa taikka muissa itse järjestämissään tai hankkimissaan tiloissa. Ennakkoäänestyspaikan on oltava esteetön ja esimerkiksi aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton. Ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 17.–23.1.2024 ja tarvittaessa 31.1.–6.2.2024 (keskiviikosta tiistaihin).

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestysajan päivinä, jollei kaupunginhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys toimitetaan kotimaan yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kaupunginhallituksen päätöksellä määrättyä aikana, joka ei saa olla arkisin ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen klo 9:ää eikä klo 18:n jälkeen.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan ennakkoäänestyspaikkoja tulisi olla kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja ne tulisi sijoittaa paikkoihin, joihin on vaivaton pääsy. Äänestyspisteen olisi hyvä sijaita siellä, missä äänestäjät tavallisestikin liikkuvat ja asioivat. Samoin suositellaan, että ennakkoäänestyspaikkojen tulisi vaalista toiseen olla mahdollisimman pysyviä.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan kunnan tulee hyvissä ajoin päättää kunnan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista sekä vaalipäivän äänestyspaikoista. Ennakkoäänestämistä koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite ja päivittäinen aukioloaika. Kaupunginhallituksen tulee huolehtia, että sanotut tiedot sekä äänestyspäivän äänestyspaikkojen tiedot toimitetaan Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 3.11.2023 merkitsemällä ne oikeusministeriön ylläpitämään vaalitietojärjestelmään, minkä jälkeen äänestyspaikkoja ei voi enää muuttaa. Vaalitietojärjestelmän tietojen perusteella Digi- ja väestötietovirasto painattaa äänioikeutetuille kotiin lähetettävän ilmoituskortin vaaleista.

Vaalitoimisto on kattavasti kartoittanut eri kaupunginosa alueiden asukasmäärien perusteella eri puolille Vantaata ennakkoäänestyspaikkojen sijainnit siten, että äänestäjien on helppo käyttää äänioikeuttaan. Vantaan ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella asuinalueiden palveluiden läheisyydessä eri puolella kaupunkia.

Vaalitoimisto myös on kartoittanut aiempien vaalien kohdalla ennakkoäänestyksen järjestämistä niillä äänestysalueilla (Mikkola, Havukoski, Hakunila, Länsimäki), joissa äänestysaktiivisuus on alhaisinta. Edelleenkin Mikkolassa ja Havukosken seudulla ei ole ennakkoäänestykseen soveltuvia tiloja. Muiden hiljaisten äänestysalueiden läheisyydessä on ennakkoäänestyspaikka.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa yleisiä ennakoäänestyspaikkoja oli yhteensä 15 (kh 19.12.2022 § 15). Kaupungin omassa tilassa sijaitsevat ennakoäänestyspaikat olivat Hakunilan kirjasto, kaupungintalo, Kivistön kirjasto, Koivukylän kirjasto, ammattikorkeakoulu Laurean Tikkurilan kampus, Länsimäen kirjasto, Martinlaakson kirjasto, ammattikorkeakoulu Metropolian Myyrmäen kampus, monitoimikeskus Lumo ja Myyrmäen kirjasto. Ulkopuolisia ennakoäänestyspaikkoja olivat Hämeenkyän K-Supermarket, kauppakeskus Dixi, K-Supermarket Yliveto, Tammiston K-Citymarket ja viihdekeskus Flamingo.

Ammattikorkeakouluissa ennakoäänestys järjestettiin kahtena viimeisenä ennakoäänestyspäivänä klo 10.00–14.00.

Kaupungintalon ja Tammiston K-Citymarketin äänestyspaikat olivat ulkoäänestyspaikkoja ja ne toteutettiin kontti- ja telttaratkaisuin.

Muutokset yleisiin ennakoäänestyspaikkoihin

Presidentinvaaliin ei esitetä ulkoäänestyksen järjestämistä vaalien ajankohdan takia. Näin ollen myös esitetään kaupungintalon poistamista ennakoäänestyspaikkana, jolloin Tikkurilaan kuitenkin jäisi kaksi muuta äänestyspaikkaa (Yliveto ja Dixi). Ratkaisu lisäksi mahdollistaa puolueiden vaaliteltojen- ja koppien sijoittamisen Asematielle.

Metropolian ammattikorkeakoulussa sijaitsevassa äänestyspaikassa kävi yhteensä 325 äänestäjää ja Laureassa kävi yhteensä 136 äänestäjää. Metropolian äänestyspaikassa oppilaitoksessa opiskelevien lisäksi äänestäjiä kävi myös lähialueelta, joten kävijämäärän perusteella Metropolian aukioloa esitetään laajennettavaksi arkipäiviin kuitenkin lyhyemmällä aukioloajalla. Laurean äänestyspaikka esitetään vähäisen kävijämäärän perusteella pidettävän auki eduskuntavaalien tapaamisaikana ainoastaan kahtena viimeisenä päivänä. Laurean välittömässä läheisyydessä kauppakeskus Dixissä sijaitsee toinen ennakoäänestyspaikka.

Kivistön kirjasto muuttaa lokakuussa 2023 uudessa kauppakeskuksessa (Kivis) sijaitsevaan Mosaiikin kaupunkikulttuurikeskuksen tiloihin. Myös ennakoäänestyspaikka siirtyy näihin kirjaston tiloihin.

Martinlaakson kirjasto on toistaiseksi suljettu vesivahingosta aiheutuneiden kosteusvaurioiden korjausten takia. Korjausten aikataulusta ja sen kestosta ei tässä vaiheessa ole tietoa, eikä siten varmuudella tiedetä, milloin kirjasto avataan. Vaalitoimisto etsii Martinlaakson kirjaston tilalle korvaavaa tilaa.

Muutokset vaalipäivän äänestyspaikkoihin

Varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikat säilyvät pääosin ennallaan. Seuraavat muutostarpeet ovat tulleet esiin vaalipäivän äänestyspaikkoja kartoitettaessa.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Aurinkokiven koulu oli kolmen äänestysalueen (202 Keimola, 211 Kivistö ja 212 Kivistöntähti) äänestyspaikkana. Äänestysalueiden vaalilautakuntien puheenjohtajilta saadun palautteen perusteella kolme äänestysaluetta samassa äänestyspaikassa muun muassa aiheutti kohtuuttoman paljon sekaannusta äänestäjissä. Tämän takia Keimolan äänestysalueen äänestyspaikka esitetään siirrettäväksi Keimolanmäen koulun tiloihin, Ajolenkki 8, 01700 Vantaa.

Äänestysalueen 206 Laajavuori äänestyspaikan Mårtensdals skolanin remontti estää sen käytön äänestyspaikkana. Korvaavaksi äänestyspaikaksi esitetään Martinlaakson päiväkotia, Martinlaaksonpolku 7, 01620 Vantaa.

Esittelijä täydentää esitystä (b kohta) kokouksessa.

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 3

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että se vuoden 2024 presidentinvaalissa

- a) määräisi vaalipäivän äänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 68 äänestysalueen äänestyspaikkaa, ja
- b) määräisi Vantaan yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 13 äänestyspaikkaa.

Käsittely:

Merkittiin, että esittelijä esitti Martinlaakson kirjaston tilalle ennakkoäänestyspaikaksi Mercuria kauppaoppilaitosta, Martinlaakson tie 36, 01620 Vantaa ja muutti päätösesityksen b) kohdan seuraavasti: ”määräisi Vantaan yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 14 äänestyspaikkaa”.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Vantaan vaalipäivän äänestyspaikat presidentinvaalissa 2024
- Vantaan yleiset ennakkoäänestyspaikat presidentinvaalissa 2024
- Oikeusministeriön kirje 2.6.2023

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5598621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

PRESIDENTINVAALIN 2024 VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKAT

(Tummennetulla muutos vuoden 2023 eduskuntavaaleihin nähden)

Nro	Äänestysalue	Äänestyspaikka ja osoite
101	Hämevaara	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
102	Hämeenkylä	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
103	Pähkinärinne	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
104	Varisto	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
105	Vapaala	Rajatorpan koulu, Vapaalanpolku 13, 01650 Vantaa
106	Uomatie	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
107	Myyrmäki	Vaskivuoren lukio, Virtatie 4, 01600 Vantaa
108	Kilteri	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
109	Louhela	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
110	Jönsas	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
111	Kaivoksela	Kaivokselan koulu, Kaivosvoudintie 10, 01610 Vantaa
112	Vaskipelto	Kaivokselan koulu, Kaivosvoudintie 10, 01610 Vantaa
201	Askisto	Askiston koulu, Uudentuvantie 5, 01680 Vantaa
202	Keimola	Keimolanmäen koulu, Ajolenkki 8, 01700 Vantaa
203	Seutula	Seutulan koulu, Katriinantie 60, 01760 Vantaa
204	Piispankylä	Kanniston koulu, Kenraalintie 6, 01700 Vantaa
205	Kivimäki	Kivimäen koulu, Lintukallionkuja 6, 01620 Vantaa
206	Laajavuori	Martinlaakson päiväkot, Martinlaaksonpolku 7, 01620 Vantaa
207	Martinlaakso	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
208	Vihertie	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
209	Vantaanlaakso	Vantaanlaakson päiväkot, Vantaanlaaksonraitti 9, 01670 Vantaa
210	Ylästö	Ylästön koulu, Ollaksentie 29, 01690 Vantaa
211	Kivistö	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
212	Kivistöntähti	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
301	Veromies	Helsingin skola, Ylästöntie 3, 01510 Vantaa
302	Pakkala	Veromäen koulu, Veromiehentie 2, 01510 Vantaa
303	Kartanonkoski	Vantaan kansainvälinen koulu, Hagelstamintie 1, 01520 Vantaa
304	Ilola	Ilolan koulu, Epinkoskentie 5, 01390 Vantaa
305	Ruskeasanta	Ristipuron päiväkot, Laaksotie 1, 01390 Vantaa
306	Simonkylä	Simonkylän koulu, Koivukyläntie 52, 01350 Vantaa
307	Simonmäki	Simonkallion koulu, Simonkalliontie 1, 01350 Vantaa
308	Peltola	Peltolan koulu, Lummetie 27 B, 01300 Vantaa
309	Viertola	Viertolan koulu, Liljatie 2, 01300 Vantaa
310	Talkootie	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
311	Hiekkaharju	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
312	Tikkurila	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
313	Kukkaketo	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
314	Jokiniemi	Tikkurilan lukio, Valkoisenlähteentie 53, 01370 Vantaa
315	Maarinoja	Dickursby skola, Urheilutie 4, 01370 Vantaa
316	Hakkila	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
317	Kuninkaala	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
318	Tammisto	Helsingin gymnasium, Ylästöntie 3, 01510 Vantaa
401	Koivukylä	Leinelän päiväkot, Metsäkeijunkuja 2, 01360 Vantaa

402	Asola	Rekolanmäen koulu, Valtimotie 4, 01400 Vantaa
403	Kulomäki	Kulomäen koulun opetuspiste, Maauuninpolku 3, 01450 Vantaa
404	Korso	Ruusuvuoren koulu, Kisatie 21, 01450 Vantaa
405	Vierumäki	Vierumäen koulu, Lehmustontie 9, 01450 Vantaa
406	Leppäkorpi	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
407	Metsola	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
408	Otava	Metsolanmäen päiväkot, Soopelipolku 4, 01450 Vantaa
409	Matari	Matarin päiväkot, Ajomiehenkuja 11, 01400 Vantaa
410	Mikkola	Mikkolan koulu / Vega, Venuksentie 2, 01480 Vantaa
411	Nikinmäki	Nikinmäen opetuspiste, Perhotie 27, 01490 Vantaa
412	Rekola	Rekolan koulu, Rekolantie 67, 01400 Vantaa
413	Rastimäki	Koivukylän koulu, Kustaantie 10, 01400 Vantaa
414	Havukallio	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
415	Tarhapuisto	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
416	Päiväkumpu	Päiväkummun koulu, Ismontie 2, 01420 Vantaa
501	Oripuisto	Hakunilan nuorisotila, Laukkarinne 4, 01200 Vantaa
502	Hakunila	Hakunilan nuorisotila, Laukkarinne 4, 01200 Vantaa
503	Nissas	Sotungin koulu, Sotungintie 19, 01200 Vantaa
504	Itä-Hakkila	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
505	Sotunki	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
506	Vaarala	Lehtikuusen koulu / Havu, Hiirakkotie 18, 01200 Vantaa
507	Rajakylä	Rajakylän koulu, Latukuja 1, 01280 Vantaa
508	Estepuisto	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
509	Länsimäki	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
999	Lummetie	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa

PRESIDENTINVAALIN 2024 YLEISET ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKAT JA AUKIOLOAJAT

(Tummennetulla muutos vuoden 2023 eduskuntavaaleihin nähden)

Hakunilan kirjasto, Kimokuja 5, 01200 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Hämeenkylässä K-Supermarket, Ainontie 1, 01630 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kauppakeskus Dixi, Ratatie 11, 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kivistön kirjasto/**Kauppakeskus Kivis, Vantaankoskentie 69, 01730 Vantaa**

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Koivukylän kirjasto, Ojalehdonkuja 1, 01360 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

K-Supermarket Yliveto, Peltolantie 1, 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Ammattikorkeakoulu Laurea, Tikkurilan kampus, Ratatie 22, 01300 Vantaa

- ma–ti klo 10.00–14.00

Länsimäen kirjasto, Suunnistajankuja 2, 01280 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Mercuria kauppapaoppilaitos, Martinlaaksontie 36, 01620 Vantaa

- **arkisin klo 9.00–20.00**
- **la–su klo 10.00–18.00**

Ammattikorkeakoulu Metropolia, Myyrmäen kampus, Leiritie 1, 01600 Vantaa

- **arkisin klo 9.00–16.00**

Monitoimikeskus Lumo, Urpiaisentie 14, 01450 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Myyrmäen kirjasto, Paalutori 3, 01600 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Tammiston K-Citymarket, Tammiston kauppatie 9, 01510 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kauppakeskus Jumbo-Flamingo, Vantaanportinkatu 3, 01510 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

2.6.2023

VN/17100/2023

Kunnanhallitus (pl. Ahvenanmaan maakunta)

Vuoden 2024 vaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit).

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.–23.1.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 17.–20.1.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 10.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.–6.2.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 31.1.–3.2.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 29.5.–1.6.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 22.5.2024.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa [oikeusministeriön vaalisivuilla](#).

Postiosoite
PostadressOikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland**Käyntiosoite**
BesöksadressEteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland**Puhelin**
Telefon0295 16001
Internat.
+358 295 16001**Faksi**
Fax09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730**S-posti, internet**
E-post, internetoikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 Sovellettava lainsäädäntö

Presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien toimittamisessa noudatetaan vaalilakia (714/1998). Ajantasainen vaalilaki löytyy [Finlex-palvelusta](#).

Vuonna 2023 toimitettujen eduskuntavaalien jälkeen vaalilakiin ei ole tehty vaalien toimittamista koskevia muutoksia. Viimeisimmät vaalilain muutokset ovat tulleet voimaan 1.3.2023 ja ne koskevat vaalien muutoksenhakusäännöksiä (L 235/2023; HE 93/2022 vp)

2 Vaalipiirijako

Sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa maa on yhtenä vaalipiirinä. Ääntenlaskennan teknisessä järjestämisessä noudatetaan kuitenkin vaalilain 5 §:n mukaista vaalipiirijakoa.

3 Vaaliviranomaisten työnjako

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä on sama presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa ja pääpiirteittäin seuraava:

Helsingin vaalipiirilautakunta:

- ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä presidentinvaalin ehdokasluettelon ja europarlamenttivaalien ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen sekä niiden jakelu muille vaaliviranomaisille,
- vaalien koko maan tuloksen vahvistaminen ja siitä ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä europarlamenttivaaleissa valtakirjojen antaminen valituille Euroopan parlamentin jäsenille.

Kaikki vaalipiirilautakunnat:

- ennakkoäänien laskenta, vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta sekä vaalien tuloksen vahvistaminen vaalipiirissä ja ilmoittaminen siitä Helsingin vaalipiirilautakunnalle.

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- vaaleista tiedottaminen kunnassa,
- ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus vaalilain 63 ja 66 g §:n mukaisesti sekä hyväksytyjen vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle,
- vaalipäivän äänten alustavan laskennan tietojen välitys vaalitietojärjestelmän laskentajärjestelmään.

Ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat, kotiaäänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaalitoimikunnat:

- ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Aluevaalilautakunnilla ei ole presidentinvaalissa eikä europarlamenttivaaleissa mitään tehtäviä.

4 Äänestyspaikat vuoden 2024 vaaleissa

4.1 Yleistä

Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla **kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.**

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

4.2 Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Presidentinvaalissa ennakkoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä että mahdollisessa toisessa vaalissa. Europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikat voivat olla samat kuin presidentinvaalissa.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 1) mainitut näkökohdat.

4.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Vuoden 2024 vaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2024 ja joka perustuu kuntien 31.8.2023 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen.

Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäessään kuntien on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 2) mainitut näkökohdat.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin äänestää vaalipäivänä. Oikeusministeriö suosittelee, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin. Todettakoon myös tässä yhteydessä, että mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö vaalipäivän äänestyksessä (ks. tämän kirjeen s. 11-12) ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

4.4 Äänestyspaikkoja koskevien päätösten aikataulu

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT)

-presidentinvaalissa perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä ja

-europarlamenttivaaleissa perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

5 Äänestyspaikkatietojen ja muiden tietojen merkitseminen vaalitietojärjestelmään

5.1 Äänestyspaikkatietojen merkitseminen

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmä, merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan

- yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat; ja
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä

- muut Digi- ja väestötietoviraston määräämät tiedot.

Presidentinvaalin osalta tiedot merkitään omassa aikataulussaan vaalitietojärjestelmän presidentinvaali –vaalitapahtuman pohjatietojärjestelmään ja europarlamenttivaalien osalta omassa aikataulussaan europarlamenttivaalit –vaalitapahtuman pohjatietojärjestelmään.

Digi- ja väestötietovirasto antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään myöhemmin syksyllä lähetettävässä kirjeessään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta. Näihin ohjeisiin on huolellisesti tutustuttava ja niitä tarkoin noudatettava.

5.2 Muiden tietojen merkitseminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään myös keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot vuoden 2024 vaaleissa ja että tiedot tarkistetaan ja kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi. Keskusvaalilautakunnan pohjatietojärjestelmään ilmoittamat yhteystiedot tulostetaan äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) ja niitä käytetään vaaliluetteloiden jakelussa.

5.3 Tietojen merkitsemisen aikataulu

Kunnan on huolehdittava siitä, että kaikki edellä mainitut tiedot, siis yleisten ennakkoäänestyspaikkojen tiedot, vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedot (ml. vaaliluettelon toimitusosoite) merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään

-presidentinvaalin osalta: perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä¹ ja

-europarlamenttivaalien osalta: perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

Tietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (vaaliluettelon toimitusosoitetta lukuun ottamatta) tulostetaan äänioikeutetuille lähetettäville äänioikeusilmoituksille (ilmoituskorteille) ja niiden liitteelle. **Vastuu tietojen oikeellisuudesta on kunnalla.**

¹ Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, esimerkiksi presidentinvaalissa 3.11.2023, koska jokaiselle äänioikeutetulle lähetettävään äänioikeusilmoitukseen (ilmoituskorttiin) liitetään luettelo äänioikeutetun oman vaalipiirin alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

6 Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyyssäännöt vuoden 2024 vaaleissa ovat tiivistetysti seuraavat:

6.1 Kunnan keskusvaalilautakunta

Presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Koska keskusvaalilautakunta ei vuoden 2024 vaaleissa huolehdi ehdokasasettelusta eikä ääntenlaskennasta, esteellisyystilanteet lienevät käytännössä harvinaisia.

6.2 Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalilautakunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalilautakunnat

molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalilautakunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.3 Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalitoimikunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalitoimikunnat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalitoimikunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.4 Yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Muuta: Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalitoimitsijat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat vaalitoimitsijat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetettujen vaalitoimitsijoiden on lähtökohtaisesti hyvä toimia sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

6.5 Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Kelpoisuus: Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa jo-kaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

6.6 Muuta vaaliviranomaisten valinnassa huomioitavaa

Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen sekä vaalitoimitsijan tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrätyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

7 Vaalitietojärjestelmän käyttö

7.1 Yleistä

Vuoden 2024 vaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä seuraavasti:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija, keskusvaalilautakunta ns. ”jälkikirjauksissa”),
- 3) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa).

Kunnilla on myös mahdollisuus käyttää vaalitietojärjestelmän seuraavia osajärjestelmiä seuraavasti:

- 4) äänioikeustietojärjestelmä vaalipäivän äänestyksessä (”sähköinen vaaliluettelo”; vaalilautakunta),
- 5) äänioikeustietojärjestelmän mobiiliäänioikeuskysely (vaalitoimikunta, vaalilautakunta),

6) tuloslaskentajärjestelmä ("suora tallennus"; vaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa),

7) sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeusrekisterikeskus (ORK), jossa on järjestelmän vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet.

Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tietoevry Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistautumiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla käytössään joko sirullinen henkilökortti, verkkopankkitunnukset² tai matkapuhelimeen liitetty henkilövarmenne (mobiilivarmenne).

Kaikkien osajärjestelmien käyttäminen on pääosin samanlaista kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan

-presidentinvaalissa maanantaina 23.10.2023, jolloin presidentinvaalin pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön ja

-europarlamenttivaaleissa maanantaina 11.3.2024, jolloin europarlamenttivaalien pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön.

Vaalituki antaa vaalitietojärjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita, aikatauluja ja muistutuksia erikseen vaalien valmisteluperiodien aikana.

Kenraaliharjoitukset pidetään seuraavasti:

-presidentinvaalissa:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 9.1.2024 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 11.1.2024.

-europarlamenttivaaleissa:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 14.5.2024 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 16.5.2024.

Seuraavassa kiinnitetään kuntien huomiota vielä niihin osajärjestelmiin, joita kunnat käyttävät vapaaehtoisesti.

² Pankit eivät enää myönnä tiliin sitomattomia verkkopankkitunnuksia (ns. prepaid-tunnuksia).

7.2 Kuntien vapaaehtoisesti käyttämistä osajärjestelmistä

Äänioikeustietojärjestelmän käyttö vaalipäivänä

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sitä käytettiin 182 kunnassa 774 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2024 vaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011–2023 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämällä äänestysalueella. Kunnan on kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituella pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä;
- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituella kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki arvioi, onko kunnan muu kaantulo asianmukaista vaalitietojärjestelmän kokonaisuuden käyttö huomioon.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Korostettakoon vielä, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksessä on vuoden 2024 vaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloä tulee jatkossakin säilymään. Näin ollen mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää (ks. tämän kirjeen s. 5).

Laskentajärjestelmän käyttö alustavassa laskennassa suoraan äänestysalueelta

Alustavan laskennan tuloksia on useissa kunnissa tallennettu tuloslaskentajärjestelmään suoraan äänestysalueilta vuodesta 2014 lukien. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa suora tallennus oli käytössä 150 kunnassa 648 äänestysalueella.

Suoraa tallennusta aiemmin käyttäneet kunnat voivat halutessaan jatkaa samaa menettelyä vuoden 2024 vaaleissa ilmoittamalla aikeistaan vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä. Myös muut kunnat voivat ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa sanottuun menettelyyn. Tarkoitus on kuitenkin edetä tässä asiassa maltillisesti, joten muut kunnat voivat tulla mukaan näissä vaaleissa enintään yhdellä äänestysalueella. Ministeriö ja vaalituki varaavat tältäkin osin itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien kuntien ja äänestysalueiden lukumäärää ja kunnalla on myös ilmoittautumisen perumismahdollisuus.

Menettelyä käytävillä äänestysalueilla tulee kuitenkin olla varajärjestelmänä perinteinen menettely laskentatietojen ilmoittamisesta kunnan ilmoituskeskukselle.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Vuoden 2024 vaaleissa jatketaan vuonna 2021 käyttöön otettua äänioikeusrekisterin toimintoa, jossa vaalitoimikunnat ja vaalilautakunnat voivat mobiililaitteilla tehdä äänioikeuskyselyitä eli selvittää, mihin kuntaan esimerkiksi laitoksessa äänestävä henkilö on merkitty äänioikeutetuksi. Tällöin ennakoäänestyksen lähetekirje pystytään osoittamaan aina oikeaan kuntaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö on mahdollista kaikille kunnille.

Sähköinen vaalipöytäkirja

Vuoden 2024 vaaleissa jatketaan sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöä. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sitä käytti 358 vaalilautakuntaa 81 kunnassa.

Sähköisen vaalipöytäkirjan käyttö on mahdollista kaikille kunnille. Jos kunta haluaa toiminnon käyttöön, siitä tulee ilmoittaa vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

8 Vaalimateriaali ja vaaliohjeet

Oikeusministeriön vaalimateriaalin (äänestysliput, kuoret, lomakkeet) tilausjärjestelmä avataan keskusvaalilautakuntien käyttöön

-presidentinvaalissa maanantaina 25.9.2023 klo 8 ja

-europarlamenttivaaleissa maanantaina 19.2.2024 klo 8.

Oikeusministeriö lähettää tilausjärjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet erikseen. Tilausjärjestelmän ylläpitäjä ja vaalimateriaalin toimittaja on Grano Oy.

Keskusvaalilautakunnan tulee merkitä tilausjärjestelmään tarvitsemansa vaalimateriaali

-presidentinvaalissa viimeistään maanantaina 23.10.2023 klo 12 ja

-europarlamenttivaaleissa viimeistään maanantaina 11.3.2024 klo 12.

Tilausten mukainen vaalimateriaalin jakelu keskusvaalilautakunnille suoritetaan

-presidentinvaalissa 24.11.2023 lukien ja

-europarlamenttivaaleissa 25.3.2024 lukien.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille 30.10.2023 lukien, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo 4.9.2023 lukien.

Uusien vaaliurnien tarpeesta ja vanhojen vaaliurnien kierrättämisestä oikeusministeriö lähettää erillisen sähköpostikyselyn syyskuussa 2023 ja helmikuussa 2024.

Keskusvaalilautakunnan on myös hyvissä ajoin ennen vaaleja tarkistettava, että äänestyskopit ja vaalileimasimet ovat toimintakuntoisia.

9 Vaalikoulutus

9.1 Oikeusministeriön koulutus

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2024 vaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon marraskuussa 2023. Koulutus sisältää koulutuksen sekä presidentinvaalista että europarlamenttivaaleista. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta sekä vaali- ja VAT-ohjeita koskevia kysymyksiä. Vaaliklinikoita järjestetään erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten.

Vaalituki ilmoittaa kunnille vaalikoulutuskokonaisuuden ja koulutuslinikoiden verkkolin-
kit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet erikseen.

Vaalikoulutuskokonaisuudessa käydään läpi vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa selostettuja
asioita:

- kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät,
- ennakkoäänestyksen järjestäminen,
- vaalipäivän äänestyksen järjestäminen,
- vaalitietojärjestelmän käyttö, mm.:
 - äänioikeustietojärjestelmä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa,
 - äänioikeustietojärjestelmä keskusvaalilautakunnassa ("jälkikirjaukset"),
 - äänioikeustietojärjestelmä ("sähköinen vaaliluettelo"), paikallinen tallen-
nus ja sähköinen vaalipöytäkirja vaalilautakunnassa,
 - laskentajärjestelmä keskusvaalilautakunnassa (alustava laskenta).

9.2 Kunnan oma koulutus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaali-
viranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikko-
jen ja kotiaäänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävis-
tä. Keskusvaalilautakunta voi käyttää koulutusmateriaalina esimerkiksi oikeusministe-
riön verkkokoulutusta, vaaliohjeita ja VAT-ohjeita.

Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta, jossa voi harjoitella eri osajärjestelmien käyttöä,
on kuntien käytettävissä vaalituen myöhemmin ilmoittamina ajankohtina.

10 Kunnille suoritettava kertakorvaus

Sekä presidentinvaalissa että europarlamenttivaaleissa oikeusministeriö suorittaa kun-
nalle vaalilain 188 §:n 3 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena ministeriön
vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Jos
presidentinvaalissa toimitetaan kaksi vaalia, korvaus suoritetaan kaksinkertaisena. Kor-
vauksen määrä vahvistetaan myöhemmin sen jälkeen, kun valtion vuoden 2024 talous-
arvio on hyväksytty.

Presidentinvaalin korvaukset pyritään suorittamaan kevään 2024 ja europarlamenttivaalien korvaukset syksyn 2024 kuluessa.

11 Oikeusministeriön ja vaalituen viestintä keskusvaalilautakunnille

Vuoden 2024 vaalien valmistelun ja toimittamisen aikana oikeusministeriö ja vaalituki tulevat viestimään keskusvaalilautakunnille pääasiassa sähköpostitse. Keskusvaalilautakunnan onkin jo tässä vaiheessa syytä tarkistaa, että sillä on toimiva sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitteiden mahdolliset muutokset tulee merkitä pohjatietojärjestelmään. Vuoden 2023 eduskuntavaalien aikaiset keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on koottu vaalit.fi -sivuille.

12 Muuta

Koronavirustilanteella ei ollut käytännön vaikutuksia vuoden 2023 eduskuntavaaleihin. Oikeusministeriö kuitenkin edelleen seuraa epidemiatilannetta yhteistyössä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa ja ohjeistaa kuntia erikseen, mikäli tarvetta ilmenee.

Oikeusministeriön vaalitiimin hallinnollinen avustaja Terttu Tuomi on jäänyt eläkkeelle. Muun muassa vaalimateriaalihankintoihin liittyvät mahdolliset kysymykset tulee toistaiseksi osoittaa sähköpostiin vaalit@gov.fi. Tertun tehtävien jatkaja ilmoitetaan myöhemmin.

13 Lisätietoja

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi, vaalit@gov.fi,
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. 02951 50128, etunimi.j.sukunimi@gov.fi,
- erityisasiantuntija Laura Nurminen, puh. 02951 50008,
- erityisasiantuntija Elina Rissanen, puh. 02951 50248,
- erityisasiantuntija Oula-Antti Labba, puh. 02951 50244,
- suunnittelija Tuomas Rekola, puh. 02951 50195,

- VAT-asioissa Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) **vaalituki**, puh. 02956 65609, vaalituki@om.fi.

Oikeusministeriön sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi.

Lisätietoja äänestysaluejakoon ja äänestyspaikkatietoihin liittyvistä kysymyksistä antaa Digi- ja väestötietovirasto, puh. 02955 535530, sähköposti: dvv.vaalit@dvv.fi.

Vaalihohtaja

Arto Jääskeläinen

Erityisasiantuntija

Laura Nurminen

LIITTEET 1) Äänestyspaikkojen määäämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
2) Vuoden 2024 vaalien aikataulua kootusti

TIEDOKSI: Ulkoministeriö
Digi- ja väestötietovirasto
Suomen Kuntaliitto

LIITE 1: Äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä suuria ruuhkia pääse syntymään.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulatiloista,
- oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja yhteispalvelupisteistä sekä

- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Vuosien 2021-2023 vaaleissa oli joissakin kunnissa järjestetty ennakoäänestyspaikka ulkotiloihin esimerkiksi telttaan, konttiin tai drive-in -pisteelle, jolloin paikka saattoi periaatteessa sijaita missä tahansa, kunhan sillä oli osoite, jonka perusteella äänestäjät löytävät paikan. Ulkoäänestyspaikoissakin tulee kuitenkin tarkasti huolehtia siitä, että niiden järjestelyt ovat täysin vaalilain mukaisia. Erityisesti on huolehdittava siitä, että vaalisalaisuus säilyy.

Yleistä ennakoäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä. Tällaisia paikkoja saattavat olla esimerkiksi varuskunta-alueet.

Ennakoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikkumisesteisten henkilöiden ennakoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan heidän käyttämilleen kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä henkilö pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä henkilöitä varten tulee olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, joka turvaa äänestäjän vaalisalaisuuden. Aiemmissa vaaleissa esteettömyydessä mahdollisesti havaitut puutteet tulee korjata.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakoäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi joissakin ennakoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakoäänestys otetaan

asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen sisäänkäyntiin.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Ennakkoäänestystilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki esimerkiksi yhtenä tai kahtena ennakkoäänestysajanjakson päivänä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka kannattaa pitää avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa maaseutukunnissa pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakkoäänestyspaikan tavoin.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman erityistä syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niistä on riittävästi ja tehokkaasti tiedotettava.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julkaisemalla tiedot kunnan kotisivuilla, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin jaettavilla tiedotteilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Edellisten vaalien tapaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin (ilmoitus-kortti) liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman lähialueensa yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esimerkiksi kadunvarsitau-luin ja viitoituksin ja siten, että äänestäjä löytää myös itse rakennuksesta oikean sisään-käynnin ja ennakkoäänestystilan.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakenne-taan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoiheen, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdys-paikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoiheen vaalitietojärjestelmään sisälty-vään äänestyspaikkarekisteriin. Kunnan sisäinen tiedottaminen liikkuvan ennakkoää-nestyspaikan pysähdyspaikoista on tärkeää siksikin, että äänestäjille postitettavan ää-nioikeusilmoituksen liitteessä niitä ei erikseen mainita.

2 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikkoja määritessään kunnan tulee kiinnittää huomiota seuraa-viin asioihin:

- Äänestyspaikan tulee pääsääntöisesti olla äänestysalueella, mutta erityisistä syistä se voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa;
- Eduskunnan oikeusasiamies katsoi ratkaisussaan 3.3.1999 (dnro 2009/4/96), että vaalipäivän äänestyspaikkana käytettävän huoneiston sopivuutta harkit-taessa tulisi yhtenä näkökohtana ottaa huomioon myös huoneiston aatteellinen luonne ja käyttötarkoitus. Kansalaisten yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan puo-lueettomuuden näkökulmasta tulisi olla pyrkimyksenä, että vaalihuoneistot ovat aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman neutraaleja. Eduskunnan apulaisoi-keusasiamies puolestaan totesi ratkaisussaan 30.10.2013 (dnro 4607/4/12), että demokratian asianmukainen toteutuminen edellyttää, että äänestäjät voivat

vaalipäivänä käyttää äänioikeuttaan mahdollisimman puolueettomassa tilassa. Merkittävää painoarvoa ei kuitenkaan tulisi antaa sille seikalle, mikä taho omistaa äänestystilan. Merkittävämpänä perusteena on pidettävä tilan sopivuutta arvioitaessa sen käyttötarkoitusta ja varustelua;

- Varsinaisen äänestys huoneen lisäksi äänestyspaikassa tulee olla odotustilaa. Jollei erillistä odotushuonetta ole käytettävissä, on erityinen paikka äänestys huoneen vieressä sopivalla tavalla erotettava niin, että äänestäjät voivat siitä suoraan siirtyä äänestys huoneeseen. Tämä paikka on voitava sulkea siten, että pääsy sinne estetään muilta kuin niiltä äänestäjiltä, jotka ovat saapuneet ennen kello 20;
- Äänestyspaikan esteettömyyden, järjestyksenpidon, opastuksen sekä muiden näkökohtien osalta viitataan siihen, mitä edellä ennakkoäänestyspaikkojen osalta todetaan.

LIITE 2: Vuoden 2024 vaalien aikataulua kootusti

Syyskuu 2023	
4.9. lukien	VAT-ohjeet 1 ja 2b lähetetään kunnille
25.9.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön presidentinvaalia varten
Lokakuu 2023	
2.10. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaaliurnien määrästä
23.10. mennessä	Kunta kuittaa tilauksensa presidentinvaalia varten vaalimateriaalien tilausjärjestelmään
23.10.	Pohjatietojärjestelmä presidentinvaalia varten avataan kuntien käyttöön
28.10.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä presidentinvaalia varten avataan
30.10. lukien	Loput VAT-ohjeet ja vaaliohjeet lähetetään kunnille
Marraskuu 2023	
3.11. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa presidentinvaalin ennakoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
24.11. mennessä	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
24.11. lukien	Vaalimateriaalilaukset presidentinvaalia varten toimitetaan kunnille
Joulukuu 2023	
8.12. klo 24	Presidentinvaalin äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
13.12. viimeistään	Presidentinvaalin äänioikeusrekisterin perustaminen
21.12.	Helsingin vaalipiirilautakunta laatii presidentinvaalin ehdokasluettelon
Tammikuu 2024	
4.1.	Presidentinvaalin ilmoituskortit viimeistään lähetettävä
9.1.	Kenraaliharjoitus (presidentinvaali, ennakoäänestys)

11.1.	Kenraaliharjoitus (presidentinvaali, laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)
16.1. klo 12	Presidentinvaalin äänioikeusrekisteri lainvoimainen
16.1.	Presidentinvaalin kotiaäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
17.1.	Presidentinvaalin ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
20.1.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
23.1.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
26.1. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
28.1. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
28.1. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänten laskenta)
29.1.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
30.1. viimeistään klo 10	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
30.1.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja ilmoittaa sen oikeusministeriölle
30.1.	Joko: valtioneuvosto toteaa, että yli puolet äänistä saanut ehdokas on tullut valituksi presidentiksi; Tai: oikeusministeriö toteaa, että kukaan ehdokkaista ei saanut yli puolta annetuista äänistä ja että tästä johtuen toimitetaan toinen vaali kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä
30.1.	Toisen vaalin kotiaäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
31.1.	Toisen vaalin ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
Helmikuu 2024	
3.2.	Toisen vaalin ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
6.2.	Toisen vaalin ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
9.2. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
11.2. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
11.2. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänten laskenta)

12.2.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
14.2.	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
14.2.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja ilmoittaa sen valtioneuvostolle
15.2.	Valtioneuvosto toteaa, kumpi ehdokkaista on tullut valituksi presidentiksi ja antaa asiasta kuulutuksen.
19.2.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön europarlamenttivaaleja varten
23.2.	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaaliurnien määrästä
Maaliskuu 2024	
9.3.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä europarlamenttivaaleja varten avataan
11.3.	Pohjatietojärjestelmä europarlamenttivaaleja varten avataan kuntien käyttöön
11.3.	Kunta kuittaa tilauksensa europarlamenttivaaleja varten vaalimateriaalin tilausjärjestelmään
22.3. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa europarlamenttivaalien ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
25.3. lukien	Vaalimateriaalilaukset europarlamenttivaaleja varten toimitetaan kunnille
Huhtikuu 2024	
19.4. klo 24	Europarlamenttivaalien äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
24.4. viimeistään	Äänioikeusrekisterin perustaminen
26.4. mennessä	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
Toukokuu 2024	
10.5.	Helsingin vaalipiirilautakunta laatii europarlamenttivaalien ehdokaslistojen yhdistelmän
14.5.	Kenraaliharjoitus (europarlamenttivaalit, ennakkoäänestys)
16.5.	Kenraaliharjoitus (europarlamenttivaalit, laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)

16.5.	Europarlamenttivaalien ilmoituskortit viimeistään lähetettävä
28.5. klo 12	Äänioikeusrekisteri lainvoimainen
28.5.	Kotiäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
29.5.	Europarlamenttivaalien ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
Kesäkuu 2024	
1.6.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
4.6.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
7.6. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
9.6. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
9.6. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänien laskenta)
10.6.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
12.6.	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja ilmoittaminen Helsingin vaalipiirilautakunnalle)
12.6.	Helsingin vaalipiirilautakunta vahvistaa koko maan tuloksen ja antaa valituille valtakirjat

VN/17100/2023-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

4 §

Uuden varavaltuutetun määrääminen Perussuomalaisille ja Kansalliselle Kokoomukselle

VD/9532/00.00.01.00/2022

NK/NK

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman on ilmoittanut valtuuston varavaltuutettujen määrän jääneen vajaaksi seuraavasti:

Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.

Valtuusto on myöntänyt 21.8.2023 § 5 Erika Veltheimille eron valtuutetun tehtävästä ja kutsunut hänen tilalleen valtuutetuksi varavaltuutettu Pekka Virkamäen.

Kansallinen Kokoomus r.p. – Samlingspartiet r.p.

Valtuusto on myöntänyt 21.8.2023 § 21 Matti Lepistölle eron varavaltuutetun tehtävästä.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi. Uusiksi varavaltuutetuiksi on lautakunnan määrättävä ne henkilöt, joiden vertausluvut vaalilain mukaisesti ovat seuraavaksi suurimmat niiden henkilöiden vertauslukujen jälkeen, jotka on valittu varavaltuutetuiksi.

Kuntavaalien 2021 tuloksen mukaisesti Perussuomalaiset r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt vaalikelpoinen ehdokas on Jouni Herranen (vertausluku 605,077) ja Kansallinen Kokoomus r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt vaalikelpoinen ehdokas on Miriam Villagrancia-Pasquariello (vertausluku 604,622).

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 4

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään määrätä

- a) Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.:n uudeksi varavaltuutetuksi Jouni Herranen kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi, ja
- b) Kansallinen Kokoomus r.p. – Samlingspartiet r.p.:n uudeksi varavaltuutetuksi Miriam Villagrancia-Pasquariello kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Ote Herranen, Villagrancia-Pasquariello
Tiedoksi palkkionlaskenta ja valtuusto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5598621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

5 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 5

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Tarkastetaan ja hyväksytään tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Päätös:

Tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

6 §

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Keskusvaalilautakunta 20.9.2023 § 6

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään pitää seuraava kokous keskiviikkona 15.11.2023 klo 17.00.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.46.

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee ehdokasasettelua, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 45 §)

3.3. Tähän päätökseen, joka koskee ennakkoäänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 66 §)

3.4. Tähän päätökseen, joka koskee vaalipäivän äänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 83 §)